

Posudek oponenta na bakalářskou práci studentky Radky Zemanové
„Pojem holocaust z pohledu religionistiky“
Autor posudku: Jiří Gebelt
Datum: 15.8.2012

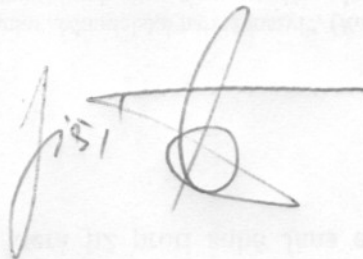
Práce studentky Zemanové sestává ze čtyř základních kapitol, úvodu, závěru a seznamu literatury. Tématem práce jsou dle autorky „moderní genocidy“, konkrétně „vyvražďování Arménů, Židů a Romů“. Zemanová chce „poukázat na rozdíly a podobnosti těchto historických událostí a jejich srovnání“ (str. 2). Prostředkem k tomu má být rozbor pojmů homicida, genocida, holocaust, šoa a porajmos. Po úvodním „Vymezení pojmů“ v 1. kap. následuje 2. kap. s názvem „Významy a reflexe pojmů“. V další kapitole přináší autorka výčet jejich „společných znaků“, přičemž ke každému z těchto pojmů chce uvést příklad, aby „dokázala jejich pravdivost“ (?), poté sleduje „další znaky“, „typické pro každý jednotlivý pojem“. V poslední 4. kapitole chce jednotlivé znaky porovnat, konkrétně porovnat „holocaust a genocidu Arménů a holocaust a porajmos“ (str. 2-3) a dospět k podobnostem a rozdílům.

Hodnocení: Hlavním nedostatkem práce, který snižuje její možnou hodnotu, je problém odborného pojmosloví. Nechápu, co autorku vedlo k rozdělení vymezení pojmů do dvou kapitol (1. a 2. kap.). Zdá se, že záměrem je uvést kontrast mezi tím, jak „jsou uvedené pojmy předkládány veřejnosti v encyklopediích a výkladových slovnících“ (1. kap.) a „vymezením k jednotlivým pojmům, které se vyskytují v odborné literatuře“ (kap. 2). Ale vždyť i encyklopedie a slovníky, které jsou uvedeny v 1. kap., jsou záležitostí z větší části *odborné* veřejnosti. Jediný rozdíl mezi těmito kapitolami vidím v tom, že zatímco první kapitola představuje pouze výčet z různých slovníků, druhá kapitola zase výčet z řady publikací. Navíc mi není jasný záměr pojmových rozlišení: pohybujeme-li se na půdě vědy, pak musíme dané pojmy chápat jako nástroje vědecké analýzy a ptát se, co ta či ona „definice“ badateli umožňuje/přináší v jeho práci. Navíc by bylo možné analyzovat - z pohledu vědy (religionistiky) pojmy v právních, mediálních kontextech atp. To však autorka nečiní, a tak se nedivím, že dospívá k banálním konstatováním typu: Záměr je ukázat, „že se dá na tyto pojmy dívat z různých úhlů pohledu a každý badatel chápe daný pojem poněkud jinak nebo svoje vymezení mění“. Práci chybí jasná reflexe religionistické terminologie, vyjasnění vztahu předmětového a vědeckého jazyka. (Srv. např. větu: „V práci jsem se snažila

představit pojmy genocida, holocaust, šoa a porajmos, a to jak na základě vymezení těchto pojmů, kdy jsem chtěla ukázat, že není jednotná platná definice, tak na základě jejich znaků.") S ohledem na skutečnost, že práce se jmenuje „Pojem holocaust z pohledu religionistiky“, se nabízí otázka, zda-li studentka vůbec splnila zadání práce.

V textu je několik chyb, např. str. 10: pozn. 40 špatně uvedeno jméno autora (Kocku von Stuckrad), ale i pravopisná chyba na str. 44 („důvodech, které vedlí“).

Navrhuji hodnocení „velmi dobře minus“.

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'J' followed by a large, circular flourish.